

Ostatni F-5M dla FAB

#Lotnictwo wojskowe 19 października 2020

Przedstawiciele Força Aérea Brasileira (FAB, wojsk lotniczych Brazylii) odebrali 14 października w zakładach Embraera w Gavião Peixoto 49. i ostatni myśliwiec F-5E Tiger zmodernizowany przez Embraera do najnowszego standardu F-5M. Samolot, nr takt. FAB 4810, wejdzie w skład 1º Esquadrão do 14º Grupo de Aviação (1º/14º GAv) *Pampa*, stacjonującej w bazie Canoas.

Ostatni F-5FM, jaki trafił do FAB, to jeden z trzech samolotów ex-jordańskich / Zdjęcie: MO Brazylii

Modernizacja myśliwców F-5 FAB rozpoczęła się w 2005. Plany zakładały zmodernizowania 51 Tigerów do standardu nazwanego wówczas F-5BR, za sumę 285 mln USD. Od początku zakładano, że samoloty przejdą naprawy struktury, pozwalające na eksploatację ich przez kolejnych 15 lat i zostaną wyposażone w nową awionikę oraz nowoczesne systemy uzbrojenia i samoobrony. Ostatecznie zmniejszono liczbę samolotów, które zamierzano unowocześnić do 46 (43 jedno- i 3 dwumiejscowych). Zmianie uległo także ich oznaczenie – na F-5EM/FM.

W 2007 Brazylia odkupiła od Jordanii 11 Tigerów (7 F-5E i 4 F-5F). Cztery lata później podpisano, wart 100 mln USD, kontrakt dotyczący ich modernizacji do standardu F-5EM/FM, jednak przedsięwzięcie napotkało trudności. Ostatecznie tylko trzy F-5F zostały unowocześnione. Samoloty otrzymały n-ry takt. od 4810 do 4812. Jako ostatni do FAB trafił w/w 4810 ([Ex-jordańskie F-5 zamiast F-2000?](#), 2013-09-02, [Połowa brazylijskich F5 zmodernizowana](#), 2008-04-02).

F-5M zostały wyposażone w izraelską awionikę glass cockpit umożliwiającą wykonywanie lotów niezależnie od pory doby, w niesprzyjających warunkach atmosferycznych. Załoga ma do dyspozycji wskaźniki nahełmowe, sterownice HOTAS, dwa komputery pokładowe i zintegrowany układ nawigacji bezwładnościowej

sprzężony z odbiornikiem GPS (INS/GPS). Wszystkie parametry lotu i dane dotyczące zespołu napędowego oraz systemów celowniczych i uzbrojenia są wyświetlane na trzech kolorowych wskaźnikach wielofunkcyjnych, dostarczonych przez Elbit i wskaźniku przeziernym, produkcji El Op. Oświetlenie kabiny i zewnętrzne przystosowane jest do wykonywania lotów przy użyciu okularowych wzmacniaczy obrazu (NVG). Załoga ma też do dyspozycji nowe fotele wyrzucane. Wszystkie elementy wyposażenia awionicznego, nawigacyjnego i typy uzbrojenia, jakie przenoszą F-5EM/FM są zunifikowane z wyposażeniem zabudowanym w samolotach A-29 ALX Super Tucano i AMX A-1M.

F-5EM/FM są wyposażone we włoski wieloczynnościowy radar dopplerowski Fiar Grifo F, umożliwiający zwalczanie celów powietrznych, naziemnych i morskich. Jednym z najważniejszych elementów ich wyposażenia jest łącze Sistema de Comunicações por Enlaces Digitais da Aeronáutica (SISCENDA), umożliwiające wymianę informacji taktycznych pomiędzy jednostkami wszystkich rodzajów sił zbrojnych Brazylii przy pomocy radiostacji Rohde & Schwarz M3AR z modułem Have Quick II.

Wszystkie brazylijskie Tigery są przystosowane do pobierania paliwa w locie za pomocą przewodu elastycznego i mają zabudowaną pokładową wytwornicę tlenu (OBOGS), dzięki czemu czas trwania ich misji jest ograniczony tylko wydolnością pilotów.

Samoloty przystosowane są do przenoszenia całej gamy uzbrojenia – pocisków powietrze-powietrze bliskiego zasięgu MAA-1 Piranha produkcji krajowej i izraelskich Python 3/4, bomb kierowanych laserowo, pocisków p-p średniego zasięgu Derby, a także bomb klasycznych i zasobników z wyposażeniem. W ub. r. rozpoczęto prace nad nowym pociskiem manewrującym MICLA-BR, o zasięgu 300 km, który mają przenosić F-5M ([MICLA-BR ujawniony](#) , 2019-10-01).

Pierwsze ze zmodernizowanych F-5M zbliżają się już do końca zakładanego okresu trwałości użytkowej. Decyzja o pozostawieniu ich w służbie wymagałaby przeprowadzenia kolejnych przeglądów strukturalnych. Należy też pamiętać, że F-5M są obecnie jedynymi myśliwcami FAB, a dostawy nowych F-39 Gripen rozpoczną się co prawda już w 2021, jednak w przyszłym roku wojsko odbierze tylko 4 zamiast 11 samolotów ([F-39 już w Brazylii](#), 2020-09-25).

Powiązane wiadomości

[Ostatni F-5M dla FAB \(2020-10-19\)](#)

[Połowa brazylijskich F5 zmodernizowana \(2008-04-02\)](#)

[W Brazylii ruszy przetarg na samoloty wielozadaniowe \(2007-11-09\)](#)

[Ex-jordańskie F-5 zamiast F-2000? \(2013-09-02\)](#)

[Brazylia wycofa F-2000 \(2013-08-07\)](#)

[Przetarg na F-X2 ponownie odroczony \(2013-03-11\)](#)

Ostatni F-5EM (2013-03-15)
MICLA-BR ujawniony (2019-10-01)
F-39 już w Brazylii (2020-09-25)
Brazylijczyk za sterami F-39 (2020-08-21)
Produkcja F-39 w Brazylii (2020-07-08)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2025 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o